

Két apja lesz egy kislánynak

2018 június 20. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Nem mindennapi történet...

Az iszlám és a saría jog térnyerése kapcsán kiindulópontként rögzítend?, hogy az Európai Unió mind a 28 államában legális a homoszexuálisok együttélése, és 22 állam regisztrált kapcsolat formájában jogi lehet?séget is ad az azonos nem? párok rendezett együttélésére.

Tizenegy uniós tagországban a házasság is nyitva áll számukra (Skandinávia, Benelux államok, Spanyolország, Írország, Franciaország), és 2017. június 30-án a német szövetségi törvényhozás alsóháza is lehet?vé tette a házasságkötést az egynem?eknek, bár a kérdés valószín?leg a német alkotmánybíróság elé kerül.

Minden második – azaz összesen 14 – tagállamban közös örökbefogadás is lehetséges. Hazánk uniós szinten már a konzervatív félbe tartozik, itt csak egyének fogadhatnak örökbe, és alkotmányosan kizárt a homoszexuálisok közötti házasság.

A magyar alaptörvény 2012 óta, a szlovák alkotmány 2014 óta lényegében kizárja a házasság lehet?ségét az LMBTQ-közösséghez tartozó egyének számára, amiként Lengyelország 1997-es alkotmánya is, mivel mindhárom legfels?bb jogforrás férfi és n? életközösségeként értelmezi a házasságot.

Horvátországban 2013 óta egy népszavazás nyomán ugyancsak ki van zárva alkotmányosan a szexuális kisebbségek házassága. Azonos nem?ek jelenleg nem házasodhatnak Ausztriában, Csehországban és Romániában sem.

Ausztriában mostohagyermek örökbefogadása 2013 óta lehetséges, az együttes örökbefogadás pedig tavaly óta. Horvátországban a „partnergondnokság” a homoszexuális állandó élettárs és partnerének gyermeke közötti, a gyermek születési anyakönyvi kivonatában szerepl? speciális, kvázi szül?i felel?sséggel járó hivatalos kapcsolatot jelenti. Magyarországon, Lengyelországban, Szlovákiában és Romániában csak LMBTQ-egyének fogadhatnak örökbe, párok nem.

A lengyelek kifejezetten tiltják az együttes örökbefogadást azonos nem? pároknak. Hazánk az adoptálás terén a szigorúbban szabályozó országok közé tartozik, ám ez a régió nagy részére is jellemz?.

Mindezek ellenére a jogi kiskapuk kihasználásával egyre több azonos nem? pár vállal gyereket, példának okáért úgy, hogy egy kanadai kórház igazolja, hogy a gyermek béranyától van. A közelmúltban napvilágra került ügy pikantériája, hogy a fentiek alapján egy, a magyar jog szerint tilalmazott helyzetben a vér szerinti apa még gyedre is jogosult lehet, tehát a költségvetés terhére történik a joggal való visszaélés.

Ha tetszik, szintén kiskapuként értékelhet?, hogy egyes szakmai vélemények nyomán a polgári törvénykönyvben (Ptk.) foglaltak alapján melegek és leszbikusok (párkapcsolatban élve is) örökbe fogadhatnak gyermeket, de csak a pár egyik tagja lesz törvényes szül?.

A szabályozás a (különnem?) házastársak általi örökbefogadást preferálja, és a Ptk. elvileg lehet?séget ad azonos nem? pároknak olyan gyermek örökbefogadására, aki másnak már nem kellett.

Közös gyermekké fogadásra a meleg és leszbikus pároknak nincs lehet?ségük: az azonos nem? tagok egyszerre nem fogadhatnak örökbe egy gyermeket, és arra sincs lehet?ség, hogy a partner által korábban örökbe fogadott gyermeket fogadja örökbe az azonos nem? partner. A Ptk. szerint a partner szül?ként való elismerése nem lehetséges, vagyis hogy a szül? azonos nem? partnere a gyermeket örökbe fogadja, mivel erre csak (különnem?) házastársak esetén van lehet?ség.

Magyarországon a béranyaság nem önálló büntet?jogi kategória, azonban egy 2004-es döntésében az Alkotmánybíróság (AB) a témával kapcsolatban kimondta, hogy az alkotmányos önrendelkezési jog nem parttalan. Míg az önrendelkezés személyes jog, a dajkaterhesség, béranyaság mások jogait is érinti. Senkinek nincs az alkotmányból levezethet? joga arra, hogy ilyen beavatkozást kérjen (108/B/2000. AB-határozat).

Az Európa Tanács 2016. március 15-i döntésében 16 nem és 15 igen szavazattal véglegesen elutasította a béranyaság gyakorlatát. Kanadában, Nagy-Britanniában, Németországban és Belgiumban csak a dajkaanyaság engedélyezett – ebben az esetben a leend? szül?k csak a várandóssággal járó pluszköltségeket állják, magáért a baba kihordásáért nem fizetnek. (1997 el?tt Magyarországon is létezett a dajkaterhesség intézménye.)

Magyarországon tehát jogi értelemben elképzelhet? az a helyzet, hogy egy kanadai kórház igazolásával arról, hogy a gyermek béranyától van, azonos nem? pár egy korábbi heteroszexuális kapcsolatból származó gyereket együtt nevelhessen, és ehhez támogatást is ad a magyar állam.

A bejegyzett élettársi kapcsolatról szóló 2009. évi XXIX. törvény kimondja, hogy „Ha e törvény eltér?en nem rendelkezik, vagy e törvény a rendelkezés alkalmazását nem zárja ki, megfelel?en alkalmazni kell (…) a házastársra vagy házastársakra vonatkozó szabályokat a bejegyzett élettársra vagy bejegyzett élettársakra.” Vagyis a gyedre jogosult szül? és a vele együtt él? házastársa is gyedre mehet mint a szül? bejegyzett élettársa.

Családi pótlékra szintén jogosult a szül?, a vele együtt él? házastárs/bejegyzett élettárs, illetve a szül?vel együtt él? (bármilyen nem?) élettárs, ha életvitelszer?en együtt él az ellátással érintett gyermekkel.

Mindehhez persze az is szükséges, hogy a szül?vel élettársként legalább egy éve szerepeljen az élettársi nyilatkozatok nyilvántartásában vagy a szül?vel fennálló élettársi kapcsolatát az ellátás megállapítására irányuló kérelmet legalább egy évvel megel?z?en kiállított közokirattal igazolja.

Az érintett kérdésben alapvetés, hogy az ember szexuális életének a megválasztásához f?z?d? joga nem mosható össze egy hipotetikus jelleg? gyermekhez való joggal. Ezzel kapcsolatban korábban néhány francia ítész meglehet?sen direkten fogalmazott: egy esetben az apa „erkölcstelen homoszexuális kapcsolatokkal rendelkezett, amely alkalmatlanná tette a szül?i felügyelet gyakorlására” (Rennes, 1989. szeptember 27.).

Egy másik ítélet szerint, ahol az apa homoszexuális erkölcseit tekintetbe véve a gyermekek számára komoly morális és fizikai veszélyt jelentett volna, ha a szünid?t az apánál töltik, a bíróság indokoltnak látta e jog megtagadását.

Jóllehet e téren a bírói gyakorlat is megenged? irányba mozdult, az ítélkezés szempontjából a gyermekek egészséges testi, szellemi és lelki fejl?dése változatlanul kiemelt fontosságú.

Nem véletlen, hogy a hagyományosan liberálisnak tartott strasbourgi bíróság is egyik döntésében (Philippe Fretté versus Francia Köztársaság) kinyilvánította, hogy a francia hatóságok nem sértették meg az egyezmény 14. cikkét (megkülönböztetés tilalma) a 8. cikkel összefüggésben (magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog) azzal, hogy megtagadták a hozzárulást az egyedülálló homoszexuális kérelmez? örökbefogadási kérelméhez.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága deklaráltan hitet tett amellett, hogy a gyermekek els?bbséget élvez? érdekeit védelmezni kell az egyensúly eléréséhez, még ha ez az egyensúly kényes is.

Ifj. Lomnici Zoltán

A szerz? alkotmányjogász

www.magyaridok.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló